Shoftim 5-6: Devorah's Poem; Gidon

R' Mordechai Torczyner – torczyner@torontotorah.com

5:13-23 The War

Ephraim	Praised (5:14)	Binyamin	Praised (5:14)	W-E Menashe	h Praised? (5:14)
Zevulun	Praised (5:14, 5:18)	Yissachar	Praised (5:15)	Reuven	Criticized (5:15-16)
Gad	Criticized? (5:17)	East Menashel	n Criticized? (5:17)	Dan	Criticized (5:17)
Asher	Justified (5:17)	Naftali	Praised (5:18)		

1. Radak to Shoftim 5:17

והלא מכיר אומר שבא למלחמה, ומכיר אבי גלעד, וארץ הגלעד לבית מכיר, כמו שאמר "ויתן את הגלעד למכיר בן מנשה"! ויש לפרש כי מה שאמר "גלעד בעבר הירדן שכן" על בית יאיר בן מנשה אמר, שגם הוא היה חלקו בארץ הגלעד... ויש לפרש עוד כי מה שאמר "גלעד בעבר הירדן שכן" הוא דרך תמיהה, ואומר לראובן "למה ישבת בביתך ולא באת למלחמה? גלעד עשה כן כמו שעשית אתה וישב ושכן בעבר הירדן, הלא חרד ובא לעזור למלחמת ישראל, ואתה למה עשית כן?..."

But didn't it say that Machir came to war, and Machir was the father of Gilad, and the land of Gilad went to Machir's family, as in Bamidbar 32:40! One could explain that "Gilad resided on the other side of the Yarden" referred to the family of Yair ben Menasheh, who also took a portion in Gilad... And one could also explain that "Gilad resided on the other side of the Yarden" is a challenge. He said to Reuven, "Why did you sit at home and not come to battle? Gilad did as you did, dwelling on the other side of the Yarden, and he trembled and came to help in Israel's war; why did you do as you did? ..."

2. Talmud, Pesachim 118b

כיון דנחיתו כוכבי שמים עלייהו אקדירו הני דקרי דפרזלא נחיתו לאקרורי למיסחי נפשייהו בנחל קישון When the heavenly stars descended upon them, these iron weapons burned. They descended to bathe in Nachal Kishon.

3. Radak to Shoftim 5:23

:שם עיר קרובה למקום המלחמה ולא באו לעזרה לפיכך קללה אותן, אבל הרחוקים שלא באו לא קללה אותם:
The name of a city close to the battle; they did not assist, and so she cursed them. She did not curse the distant ones who did not come.

5:24-27 Yael's Deed

4. Rashi to Shoftim 5:24

הן ילדו ויגדלו, ואם לא יעל הרי הרשע הזה בא ומאבדן. כך הוא בבראשית רבה. ד"א אף יעל היתה יושבת אוהלים, לפיכך הזכיר אותה בברכת אוהלים:

They birthed and raised children, and if not for Yael then this wicked one would have destroyed them. (Bereishit Rabbah) Alternatively, Yael was also a dweller of tents, and so it mentioned her with the blessing of tents.

5. Abarbanel to Shoftim 5:24

לפי שהנשים הצנועות באהל אולי יחרה אפם על הפעל הזה שעשתה יעל, ולכך צותה שלא יקללו אותה ולא יגנוה ולא יאמרו שהוא מעשה אכזרי, אבל יברכוה...

Because the private women in the tent might be outraged at Yael's action, Devorah instructed that they not curse her and not degrade her, and not say that this was a cruel act. Rather, they should bless her...

6. Ralbag to Shoftim 5:24

אמנם יעל תהיה ברוכה כי עזרה להם בהריגת סיסרא, ויותר מנשים שהן באהל תבורך

In truth, Yael should be blessed, for she helped them by killing Sisera, and she should be blessed more than the women in the tent.

7. Talmud, Nazir 23b

אמר ר"נ בר יצחק: גדולה עבירה לשמה ממצוה שלא לשמה. והאמר רב יהודה אמר רב לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצות אפי' שלא לשמן שמתוך שלא לשמן בא לשמן! אלא אימא כמצוה שלא לשמה, דכתיב "תבורך מנשים יעל אשת חבר הקני, מנשים באהל תבורך." מאן נשים שבאהל? שרה רבקה רחל ולאה. א"ר יוחנן: ז' בעילות בעל אותו רשע באותה שעה, שנאמר "בין רגליה כרע נפל שכב וגו".... Rabbi Nachman bar Yitzchak said: An altruistic sin is greater than a selfish mitzvah. But didn't Rav Yehudah cite Rav to say, "One should always involve himself in Torah and mitzvot, even selfishly, because as a result of acting selfishly he will come to act altruistically?" Rather, it is equal to a selfish mitzvah, as seen in Shoftim 5:24. Who are the women of the tent? Sarah, Rivkah, Rachel and Leah.

Rabbi Yochanan said: The wicked one was with her seven times, as in 5:27...

8. Midrash, Vayikra Rabbah 23:10

שלשה הם שברחו מן העבירה ושתף הקב"ה שמו עמהם, ואלו הן: יוסף ויעל ופלטי... יעל מנין שנאמר (שופטים ד) "ותצא יעל לקראת סיסרא... ותכסהו בשמיכה" - מהו 'בשמיכה'? רבנן דהכא אמרי: בסודרא. ורבנן דתמן אמרי: במשיכלא. אמר ריש לקיש: חזרנו על כל המקרא ולא מצינו כלי ששמו 'שמיכה', ומהו 'שמיכה'? "שמי כה", שמי מעיד עליה שלא נגע בה אותו רשע...

Three fled from sin, and Gd joined His Name with theirs: Yosef, Yael and Palti... How do we know regarding Yael? It says, "Yael went out to greet Sisera... and she covered him in a *semichah*." What is a *semichah*? The rabbis here said: With a cloth. The Rabbis there said: With a tub. Reish Lakish said: We have reviewed Tanach, and found no *kli* named *semichah*. What is *semichah*? *Shemi koh* [My Name is here], My Name testifies that this wicked one did not touch her.

9. Rabbi Ari Shvat, Techumin 30 - http://www.zomet.org.il/?CategoryID=266&ArticleID=639

<u>5:28-31 Jews vs. Canaan</u>

10. Professor Yehudah Elitzur, Daat Mikra: Shoftim, pg. **n**3

אהל יעל על כליו וחפציו הפשוטים, יתד ומקבת, מים וחלב, הוא היפוכו של בית סיסרא בחרושת הגויים שבעד חלונה אשנבה משקיפה גבירה מוקפת מטרוניתות אשר לבן לסלסולי לבוש ולשפחות מקושטות. מן הראוי לציין כאן כי האשנב שהוא כנראה שכבת אבן מפוארת גבירה מוקפת מטרוניתות אשר לבן לסלסולי לבוש ולשפחות מקושטות. מן הראוי לציין כאן כי האשנב שהוא לבדרום ירושלים...

The tent of Yael, with its simple tools and objects – a stake and hammer, water and milk – is the opposite of Sisera's house in Charoshet haGoyim, through the eshnav window of which the lady of the house gazes, surrounded by her matrons, their hearts given to frippery and made-up maids. It would be appropriate to note here that the eshnav seems to be a layer of decorative stone in a window, and it is one of the identifying signs of royal palaces and nobles, as seen in archaeological finds in the palace of Ramat Rachel in South Jerusalem...

11. Rabbi Yosef Albo, Sefer halkkarim 4:43

והיתה רואה כי סיסרא בנה מוכה בראש על יד אשה, והיו רואות החכמות דם במחנה סיסרא, ושכל המלחמה נעשית והגבורים שפוכי דם, ובפרט סיסרא על ידי שתי נשים שהם דבורה ויעל, ועם כל זה לא ידעו לשפוט בזה משפט אמתי אבל הפכו המשפט כפי רצונם...

She saw that her son Sisera was struck on his head by a woman, and the wise women saw blood in Sisera's camp, and that the war was complete and the blood of the warriors had been spilled, and especially Sisera's [blood] by two women, Devorah and Yael. Even with all of this, they did not know how to draw accurate conclusions from this, but they reversed the conclusion to fit their desire...

12. Ralbag to Shoftim Perek 4-5, Lesson 8

השמיני הוא לפרסם גנות האומות ההם והיותם פרוצים בעריות ולזה הקדימה אם סיסרא בספור הצלחת סיסרא רחם רחמתים לראש גבר...

The eighth lesson is to publicize the disgrace of those nations, and their wanton immorality. Thus the mother of Sisera, in speaking of Sisera's success, began with...

13. Midrash, Sifra Acharei Mot 8:12b:4

..."ומנין שלא היתה אומה באומות שהתעיבו מעשיהם יותר מן הכנענים תלמוד לומר וכמעשה ארץ כנען לא תעשו How do we know that no nation made their ways more *toevah* than the Canaanites? Thus it says, "And like the deeds of the Land of Canaan you shall not do"...

14. Talmud, Rosh HaShanah 33b

כתיב "יום תרועה יהיה לכם" ומתרגמינן "יום יבבא יהא לכון" וכתיב באימיה דסיסרא "בעד החלון נשקפה ותיבב אם סיסרא". מר סבר גנוחי גנח ומר סבר ילולי יליל. Bamidbar 29:1 says, "It will be a day of *teruah* for you," which is translated, "It will be a day of *yevavah* for you." Regarding the mother of Sisera it says, "Through the window, the mother of Sisera gazed and *vatiyavev*." One thought this referred to groaning; the other thought it referred to wailing.

Introduction

15. Structure of Chapters 6-8

•	6:1-6	Oppression by	/ Midian

• 6:7-10 Divine rebuke

• 6:11-24 Gidon's First Encounter

• 6:25-32 Gidon's First Mission

• 6:33-40 Gidon's Second Encounter

• 7:1-8 Gidon's Second Mission

• 7:9-14 Gidon's Third Encounter

• 7:15-25 Gidon's Third Mission

• 8:1-3 Decline 1: Ephraim

• 8:4-21 Decline 2: Succot, Penuel and Zevach/Tzalmuna

• 8:22-28 Decline 3: Idolatry

• 8:29-35 The end: Return to Midian

16. Bereishit 25:1-6; Bereishit 37:28; Shemot 2:15; Bamidbar 22:4; Bamidbar 25:6

בראשית כה:א-וּ נִיּסֶף אַבְרָהָם נִיִּקּח אִשָּׁה וּשְׁמָה קְטוּרָה: נַמֵּלֶד לוֹ אֶת זְמְרָן וְאֶת יָקְשָׁן וְאֶת מְדָן וְאֶת מְדָן וְאֶת יִשְׁבָּק וְאֶת שׁוּחַ: וְיָקְשָׁן יָלֵד אֶת שְׁבָא וְאֶת דְּדָן וּבְנִי דְדָן הָיוּ אַשׁוּרְם וּלְטוּשִׁם וּלְאָמִים: וּבְנֵי מְדָיָן עֵיפָה וָעַפֶּר וַחַבֹּך וַאָבִידָע וְאָלְדְּעָה כָּל אֵלֶה בְּנִי קטוּרָה: וַיִּמֵן אַבְרָהָם אֶת כָּל אֲשֶׁר לוֹ לִיצְחָק: וְלְבְנֵי הַכִּּילֹגְשִׁים אֲשֶׁר לְאַבְרָהָם נָתַן אַבְרָהָם מַתְּנֹת וַיְשׁלְּחֵם מַעַל יִצְחָק בְּנוֹ בִּעוֹדֵנוּ חֵי קְ**דְמָה אֵל אֶרִץ קְדָם**:

בראשית לז:כח ניַעַבְרוּ אָנָשִׁים מִדְינִים סֹחַרִים נִיִּמְשְׁכוּ נַיַּעֲלוּ אֶת יוֹסֵף מִן הַבּּוֹר נַיִּמְכְּרוּ אֶת יוֹסֵף לַיִּשְׁמְעֵאלִים בְּעֶשְׂרִים כָּסֶף נַיָּבִיאוּ אֶת יוֹסֵף מַצְרַיִמַה:

שמות ב:טו ניִּשְׁמַע פַּרְעֹה אֶת הַדָּבָר הַזֶּה נִיְבַקּשׁ לְהַרֹג אֶת מֹשֶׁה נִיִּבְרַח מֹשֶׁה מִפְּנֵי פַרְעֹה נַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ מִדְיָן נַיֵּשֶׁב עַל הַבְּאֵר: במדבר כב:ד במדבר כב:ד במדבר כב:ד

במדבר כה:וּ וְהַנֵּה אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל בָּא וַיַּקְרֵב אֶל אֶחָיו אֶת **הּמִדְיָנִית** לְעֵינֵי מֹשֶׁה וּלְעֵינֵי כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהַמָּה בֹכִים פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד:

17. Talmud, Rosh HaShanah 25a-b

ואומר "ויאמר שמואל אל העם ד' אשר עשה את משה ואת אהרן (שמואל א' יב:ו)", ואומר "וישלח ד' את ירבעל ואת בדן ואת יפתח ואת שמואל (שמואל א' יב:יא)"... שקל הכתוב שלשה קלי עולם כשלשה חמורי עולם, לומר לך ירובעל בדורו כמשה בדורו, בדן בדורו כאהרן בדורו, יפתח בדורו כשמואל בדורו, ללמדך שאפילו קל שבקלין ונתמנה פרנס על הצבור הרי הוא כאביר שבאבירים...

And Shemuel I 12:6 says, "And Shemuel told the nation: G-d, who established Moshe and Aharon", and Shemuel I 12:11 says, "And G-d sent Yerubaal [Gidon], Bedan [Shimshon] and Yiftach and Shemuel"... The text weighed the three global lightweights with the three global heavyweights in order to teach you that Yerubaal in his generation is like Moshe in his generation, Bedan in his generation is like Aharon in his generation, Yiftach in his generation is like Shemuel in his generation. This teaches you that even the lightest of the light, if appointed as a communal leader, is like the mightiest of the mighty...

18. Rambam, Moreh Nevuchim 2:46